

U 69/2012 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av radioutrustning (*radioutrustningsdirektivet*)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag av den 17 oktober 2012 till Europaparlamentets och rådets direktiv om

harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av radioutrustning KOM(2012) 584 slutlig samt en promemoria om förslaget.

Helsingfors den 29 november 2012

Trafikminister *Merja Kyllönen*

Lagstiftningsråd Maaret Suomi

KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

PROMEMORIA
EU/2012/1556KOMMISSIONENS FÖRSLAG TILL ETT DIREKTIV OM HARMONISERING AV
MEDLEMSSTATERNAS LAGSTIFTNING OM TILLHANDAHÅLLANDE PÅ
MARKNADEN AV RADIOUTRUSTNING**1 Bakgrund och mål**

Den 17 oktober 2012 lade Europeiska kommissionen fram ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av radioutrustning.

Syftet med förslaget är att revidera Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/5/EG av den 9 mars 1999 om radioutrustning och teleterminalutrustning och om ömsesidigt erkännande av utrustningens överensstämmelse (radio- och teleterminaldirektivet). I radio- och teleterminaldirektivet har det fastställts bestämmelser för utsläppande av radioutrustning och teleterminalutrustning på marknaden i EU samt fri rörlighet för och ibruktagande av sådan utrustning. Med radioutrustning avses antingen en radiomottagare eller en radiosändare som används för radiokommunikation. Med teleutrustning avses utrustning som för sändning eller mottagande av meddelanden är kopplad till en anslutning i allmänt kommunikationsnät. Mobiltelefonerna utgör den viktigaste kategorin av utrustning som omfattas av direktivet. Andra exempel på utrustning som avses i direktivet är radiotelefoner, olika slag av utrustning för fjärrstyrning av och trådlösa detektorer för tjuvlarmer, belysning, leksaker etc., WLAN- och bluetooth-utrustning och trådlösa mikrofoner. I Finland har radio- och teleterminaldirektivet i huvudsak satts i kraft genom lagen om radiofrekvenser och teleutrustningar (1015/2001, nedan radiolagen). Syftet med den föreslagna revideringen är att förbättra efterlevnaden av kraven i direktivet och stärka alla berörda parter förtroende för regelverket samt att förtydliga och förenkla direktivet. Genom förslaget vill man för både företag och myndigheter underlätta de admi-

nistrativa förfarandena vid säkerställande av utrustningens överensstämmelse och utsläppande på marknaden genom att garantera radioutrustning fri rörlighet och undvika onödiga handelshinder för radioutrustning inom den inre marknaden i EU. Ett syfte med den föreslagna översynen är dessutom att bättre integrera direktivet med annan närliggande EU-lagstiftning.

2 Huvudsakligt innehåll

Direktivet syftar till att säkerställa att radioutrustning som tillhandahålls på marknaden stämmer överens med de tekniska föreskrifter som gäller för utrustningen, bland annat för att säkra att utrustningen kan användas tryggt och utan störningar.

För att skapa större klarhet i det nuvarande direktivet föreslår kommissionen ändringar som gäller definitionerna i och tillämpningsområdet för direktivet. I kommissionens förslag har tillämpningsområdet avgränsats till att omfatta endast radiosändare. Räckvidden för det nuvarande direktivet omfattar radioutrustning och teleterminalutrustning, bortsett från utrustning för mottagning av radio- och TV-sändningar (rundradiosändningar). Genom att låta all radioutrustning avsedd enbart för mottagning och all teleterminalutrustning utan radiosändare falla utanför tillämpningsområdet strävar man efter att minska de administrativa krav som gäller utrustning av detta slag. Säkerställande av överensstämmelse för och utsläppande på marknaden av mottagare och teleterminalutrustning ska i fortsättningen omfattas av direktiv 2004/108/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om elektromagnetisk kompatibilitet (EMC-direktivet).

Som en ny skyldighet föreslår kommissionen dessutom att radioutrustning inom vissa

kategorier ska registreras inom ett centralt system som kommissionen ska tillhandahålla vid behov. Förslaget innebär att kommissionen i undantagsfall kan kräva att radioutrustning registreras innan den släpps ut på marknaden. Undantagsfallen kan gälla till exempel produktkategorier där det har uppdragats många problem i fråga om överensstämmelse.

För att förenkla direktivet och minska den administrativa bördan föreslår kommissionen att vissa av de nuvarande kraven ska utgå, till exempel skyldigheten att anbringa ett identifieringsmärke för utrustningsklassen på produkten och skyldigheten att anbringa CE-märkning på bruksanvisningar.

Kommissionens förslag innebär dessutom möjlighet att ange särskilda krav för programvarustyrda radioprodukter. Det syftar dessutom till att skapa större klarhet i ansvarsfördelningen mellan tillverkare av produkter och utrustning av detta slag.

Enligt förslaget ska tillverkare av radioutrustning i fortsättningen se till att radioutrustningen förutom av bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter på ett språk som lätt kan förstås av konsumenterna och andra slutanvändare och som bestämts av den berörda medlemsstaten också åtföljs av uppgifter som behövs för att radioutrustningen ska kunna användas på avsett sätt samt av uppgifter om radioutrustningens frekvensområden och radiosändarens effekt.

För att direktivet ska harmoniera med fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) och förordning (EU) nr 182/2011 om kommissionens utövande av genomförandebefogenheter har sedvanliga bestämmelser om kommittéförfaranden tagits in i förslaget. Förslaget innebär att direktivet blir förenligt med Europaparlamentets och rådets beslut nr 768/2008/EG av den 9 juli 2008 om en gemensam ram för saluföring av produkter.

3 Förslagets konsekvenser

3.1 Konsekvenser för lagstiftningen i Finland

Förslaget är att ersätta nuvarande direktiv 1999/5/EG med ett nytt direktiv som ska in-

förlivas i medlemsstaternas nationella lagstiftning.

De föreslagna ändringarna förutsätter vissa ändringar på det nationella planet, framför allt ändringar av bestämmelserna om utsläppande på marknaden av teleutrustningar i 3 kap. i radiolagen samt av definitionen av radioanläggning enligt gällande lydelse i 1 kap. 4 § i den lagen.

På motsvarande sätt förutsätter det föreslagna reviderade direktivet ändringar av VIII avdelningen 3 kap. i informationssamhällsbalken som bereds vid kommunikationsministeriet. Det kapitlet gäller tele-, nät- och radioutrustning. I informationssamhällsbalken sammanförs flera olika lagar som rör kommunikationsbranschen, inbegripet radiolagen. Sannolikheten för att direktivet genomförs nationellt samtidigt som informationssamhällsbalken träder i kraft kan dock inte anses vara speciellt stor och det reviderade direktivet kan inte genomföras på förhand i Finland.

De föreslagna ändringarna förutsätter sannolikt inte några ändringar av till exempel produktsäkerhetslagstiftningen i övrigt.

3.2 Ekonomiska och övriga konsekvenser

Förslaget har inte några statsfinansiella konsekvenser.

Förtydligandet av regleringen enligt det nuvarande direktivet och reduceringen av mängtydigheten kan anses ha positiva konsekvenser för aktörerna inom branschen, för myndigheterna och för konsumenterna. Genom att minska hindren enligt regleringen kan man främja möjligheterna att få ut nya produkter på marknaden och ge konsumenterna större valmöjligheter.

Av de nuvarande så kallade administrativa kraven har kommissionen i sitt förslag strukit skyldigheten att göra anmälan om utsläppande på marknaden av utrustning som använder frekvensband som inte är harmoniserade, skyldigheten att anbringa ett identifieringsmärke för utrustningsklassen (det vill säga givaktmärkning) och skyldigheten att anbringa CE-märkning på bruksanvisningen. Detta minskar arbetsmängden i synnerhet för tillverkare av utrustning men också för myndigheterna när det gäller att handlägga anmälningar om utsläppande på marknaden.

Enligt förslaget ska det kunna krävas att vissa typer av radioutrustning ska registreras innan de släpps ut på marknaden. Om denna möjlighet används, måste det inrättas en databas som administreras av kommissionen. Enligt kommissionen omfattar den disponibla kostnadskalkylen 300 000 euro för investering och 30 000 euro för årliga underhållskostnader.

Enligt kommissionens utredning har det föreslagna reviderade direktivet inte några betydande konsekvenser för sysselsättningen eller miljön.

4 Ålands behörighet

Enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har Åland inte lagstiftningsbehörighet i fråga om sådant som omfattas av direktivet. Förslaget påverkar inte Ålands ställning.

5 Rättslig grund och beslutsförfarande i enlighet med EU-rätten

Kommissionens förslag grundar sig på artiklarna 26 och 114 i EUF-fördraget. Statsrådet anser att den rättsliga grunden för förslaget är korrekt.

6 Samråd med berörda parter

Kommunikationsministeriet ordnade en skriftlig remissbehandling av förslaget den 13-23 november 2012. Inom utsatt tid gav endast Kommunikationsverket ett utlåtande. Verket stödde statsrådets ståndpunkt.

Statsrådets preliminära ståndpunkt preciseras vid behov.

7 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet understöder i huvuddrag kommissionens förslag till ett direktiv om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av radioutrustning. Förslaget motsvarar i princip Finlands åsikt om innehållet i det reviderade direktivet.

Enligt statsrådet kan det till övervägande del understödjas att kommissionen strävar efter att i fråga om utrustning som omfattas av

direktivet förbättra uppfyllandet av kraven i direktivet och att skapa större klarhet i dessa och i mångtydigheten. Enligt statsrådet är det bra att kommissionen vill underlätta tillämpningen av direktivet och undvika onödiga bördor för ekonomiska aktörer och myndigheter.

Med tanke på direktivets tillämpningsområde fäster statsrådet störst avseende vid att det föreslås att utrustning för mottagning av radio- och TV-sändningar (rundradiosändningar) samt annan separat mottagarutrustning ska omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/108/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om elektromagnetisk kompatibilitet (EMC-direktivet). Enligt kommissionens förslag är mottagarutrustningens prestanda ett viktigt kriterium för avgränsningen. Enligt statsrådet vore det dock bättre att låta all radioutrustning omfattas av det reviderade direktivet, eftersom utrustning som finns i radionät bildar helheter där samma reglering bör tillämpas på de olika funktionella delarna för att problematiska tolkningssituationer ska kunna undvikas. Utrustning för mottagning av radio- och TV-sändningar utgör en del av dagens flertjänstterminalutrustning, som bör planeras så att det bildas fungerande helheter inom olika radionät.

Alltså, om all radioutrustning omfattas av tillämpningsområdet för det nya direktivet kan allt standardiseringsarbete utföras inom Europeiska institutet för telestandarder (ETSI) och behöver standardisering inte partiellt genomföras av Europeiska kommittén för elektroteknisk standardisering. Medlemmarna i institutet för telestandarder har den bästa expertisen när det gäller krav på effektiv användning av radiofrekvensspektrum, och institutet bedriver nära samarbete med både medlemsstaternas förvaltning och kommissionen när kommande ändringar i användningen av frekvenser planeras.

Kommissionens förslag om en ny skyldighet som innebär att radioutrustning inom vissa kategorier ska registreras i ett centralt system är enligt statsrådet problematiskt. Statsrådet anser det vara oklart hur kommissionen ska fastställa dessa produktkategorier och enligt vilka kriterier kommissionen ska tillåta att utrustning som inte uppfyller kraven till-

handahålls på marknaden. Statsrådet anser att förslaget om den nya skyldigheten inte fungerar och inte är välkommet i dess nuvarande form.